

deň, Prahu, Linec, Štýrský Hradec a Brno, jež zakazují rychlou jízdu), plyne zároveň, že námitka, že se jelo sice rychle, ale opatrně, neomlouvá; neboť rychlá jízda na místech silně navštěvovaných jest již o sobě neopatrností («unbehutsam»), při čemž dochází k nehodám, i když se přihlíželo k tomu jich se vyvarovati. Poněvadž rychlá jízda za takových okolností jest často následek svévole, jeví se jen, že se chtělo případy pouhé lehkomyšlnosti nebo neopatrnosti takto podrobiti jedinému předpisu. Týž výklad přebírá i Herbst v příručce rak. trestního práva (Handbuch des österr. Strafrechtes II. Band), uváděje při §§ 427 a 428 pod čís. 1: »Z celé souvislosti plyne, že zákon rychlou jízdu povozem nebo na koni v takových případech již o sobě považuje za neobezřelou, jestliže v dalším průběhu mluví již jen o rychlé jízdě. Z toho vysvítá, že omluvě pachatelově, že jel třebaš i rychle, přece jen opatrně, nelze dáti místa.« Na témž právním stanovisku jest i judikatura: rozhodnutí býv. víd. nejv. soudu z 18. května 1907, čís. 14 (otištěné v Manzově vydání trestního zákona při § 341 pod čís. 2) praví: »neopatrnou jest i rychlá proti předpisu jízda sama o sobě, není zapotřebí, by k tomu přistoupila i jinaká neobezřelost«; rozhodnutí téhož soudu úř. sbírka čís. 1978 uvádí: »podle § 427 tr. zák. trestá se již pouhé přestoupení zákazu rychle jezdit (přestoupení normy)«. Z toho plyne, že požadavek vytčený odvolacím soudem, že ke skutkové podstatě přestupku podle §§ 427 a 428 tr. zák. jest zapotřebí zvláštního průkazu, že jízda rychlá byla zároveň i neobezřelou, jest právně mylný, poněvadž jest každou proti předpisu rychlou jízdu považovati již z toho důvodu za neobezřetnou. Gramatická výklad slůvka »a« nedopadá již proto, že slůvko to přichází jen v marginální rubrice, nikoli však v textu zákonného ustanovení. Pokud se odvolací soud odvolává na to, že rychlá jízda o sobě spadá pod ustanovení § 55 min. nařízení čís. 81 ř. zák. z roku 1910, budiž tu poukázáno k rozhodnutí sb. n. s. čís. 2887, jež se obírá vzájemným poměrem ustanovení tohoto ministerského nařízení k ustanovením trestního zákona a vyslovuje, že nešetření předpisů tohoto min. nařízení o dovolené rychlosti jízdy automobily zakládá skutkovou povahu přestupku podle §§ 427 a 428 tr. zák.

Čís. 3991.

Uložení pořádkového trestu soudem civilním podle §§ 86 a 200 c. ř. s. právnímu zástupci za urážlivé projevy proti právnímu zástupci odpůrce není pro trestní soud předurčujícím při řešení otázky, zda byl oněmi projevy spáchán přestupek proti bezpečnosti cti, nýbrž trestní soud jest povinen samostatně zkoumati, zda jsou tu veškeré náležitosti přestupku proti bezpečnosti cti i po objektivní i po subjektivní stránce; v tomto směru jest i uvážiti, zda advokát nepřekročil meze práv a povinností § 9 adv. ř.

Zrušení rozsudku podle § 33 tr. ř. i pro formální vady (nedostatek důvodů ve smyslu §§ 270 čís. 5, 281 čís. 5 tr. ř.).

(Rozh. ze dne 7. listopadu 1930, Zm I 590/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem okresního soudu v Táboře ze dne 12. března 1929, jímž byl obviněný uznán vinným přestupkem proti bezpečnosti cti podle § 488 tr. zák. a odsouzen k peněžitému trestu 500 Kč, a rozhodnutím krajského jako odvolacího soudu v Táboře ze dne 19. prosince 1929, jímž byl rozsudek ten v otázce viny potvrzen a trest zvýšen na 5.000 Kč, byl porušen zákon v ustanovení § 270 čís. 5 tr. ř. způsobem uvedeným. v § 281 čís. 5 tr. ř., dále v ustanovení § 488 tr. zák.; oba rozsudky se v celém rozsahu zrušují a věc se odkazuje okresnímu soudu v Táboře k novému projednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Rozsudkem okresního soudu v Táboře ze dne 12. března 1929 byl obviněný advokát uznán vinným přestupkem proti bezpečnosti cti podle § 488 tr. zák. a odsouzen podle § 493 tr. zák. použitím §§ 266 a 261 tr. zák. k peněžitému trestu 500 Kč, v případě nedobytnosti do vězení na jeden den bezpodmínečně. Skutková podstata pozastaveného činu shledána v tom, že obviněný 1. v odvolacím spisu ze dne 21. září 1928, došlém dne 22. září 1928 krajskému soudu v Táboře pod značkou spisovou Ck I 18/27 ve věci Dr. Š-a proti Františku M-ovi o soukromém obžalobci Dr. Š-ovi uvedl, že soukromý obžalobce Dr. Š. jako advokát naložil svévolně a bez plné moci s penězi bývalého klienta Františka M-a uloženými u Dr. V-a, 2. v odvolacím spise došlém dne 20. listopadu 1928 krajskému soudu v Táboře značka spisová Ck I 92/28 ve sporu Dr. Š-a proti Františku M-ovi o 1,474.000 Kč s přísl. uvedl o soukromém obžalobci Dr. Š-ovi, který zastupoval Františka M-a: a) právní zástupce, jsoucí téměř při všech těchto odvážných koupích statků žalovaného (Františka M-a) spolučinný . . . , doporučil své klientce E-ové, by tomuto vypočítavému podvodníku půjčila 500.000 Kč, a právní zástupce (Dr. Š.), znající předlužení tohoto spekulanta, dává si od něho slibovati téměř jednu čtvrtinu zápůjčky, a ponechal si místo 120.000 Kč 150.000 Kč, b) žalobce tvrdil v pražských novinách a u soudu, že si v době vyhlášení úpadku ponechal dalších 74.000 Kč na účet svého palmáru na základě ujednání s úpadcem, c) soud měl se zabývati otázkou: zda žalobce v dubnu 1924 věděl, že M. dluhuje jiným věřitelům více než 500.000 Kč. Zda žalobce (Dr. Š.), i kdyby měl nárok na palmár, byl oprávněn přisvojit si více než mu náleželo, d) proč žalobce neodevzdal těch 400.000 Kč S-ové, e) . . . soud měl znáti konkursní spis a měl vědět, že to byl žalobce, který s těmi 486.000 Kč bez příkazu a na újmu žalovaného dne 30. dubna 1926 nakládal a toto neoprávněné nakládání založilo nárok žalovaného proti žalobci, čímž soukromého obžalobce Dr. Š-a sdělováním smyšlených a převrácených skutků zejména nebo znamením na něho připadajícími vinil z nepočetných a nemravných činů, které by ho mohly v obecném mínění v opovržení uvést a snížit. Jest podotknouti, že Dr. H-ovi byl a) usnesením kraj-

ského soudu v Táboře ze dne 2. října 1928, č. j. Ck I 18/27 v civilním sporu uložen pořádkový trest 100 Kč, poněvadž v odvolání ze dne 22. září 1928, č. j. Ck 18/27 výrokem: »jelikož nakládal bez plné moci a svévolně penězi uloženými u Dr. V-a« byl žalobce uražen (§§ 86 a 220 c. ř. s.) — výrok uvedený shora pod 1. — a že vrchní soud v Praze jako rekursní soud usnesením ze dne 16. listopadu 1928, č. j. R V 778/28 usnesení to potvrdil; b) usnesením krajského soudu v Táboře ze dne 23. listopadu 1928, č. j. Ck 92/28 v tomto civilním sporu uložen pořádkový trest 200 Kč, poněvadž v odvolání ze dne 20. listopadu 1928, č. j. Ck 92/28 uvedl, »že se soud měl zabývatí otázkou, zda byl žalobce oprávněn přisvojiti si více než mu náleželo, a proč neodvedl těch 400.000 Kč S-ové, a »že to byl žalobce, který s těmi 486.000 Kč bez příkazu a na újmu žalovaného dne 30. dubna 1926 nakládal a toto neoprávněné nakládání založilo nárok proti žalobci« — výroky uvedené shora pod čís. 2 c), d), e) — a že vrchní soud v Praze jako soud rekursní rozhodnutím ze dne 31. prosince 1928, č. j. R V 900/28 usnesení to potvrdil. K odvolání obou stran krajský jako odvolací soud v Táboře rozhodnutím ze dne 19. prosince 1929, č. j. To 124/29 odvolání obžalovaného co do viny zamítl, naproti tomu vyhověl odvolání soukromého obžalobce a trest zvýšil na 5.000 Kč, v případě nedobytnosti na trest vězení v trvání jednoho měsíce.

Zmateční stížnost právem vytýká, že těmito rozsudky byl porušen zákon. Rozsudek soudu první stolice jest stížen formálními vadami, jež zůstávají důvodné pochybnosti o správnosti rozhodnutí ve věci samé. První soud uvádí k odůvodnění odsuzujícího výroku jen, že obžalovanému Dr. H-ovi byly pro výroky, na něž se vztahují soukromé obžaloby Dr. Josefa Š-a, uloženy usneseními krajského soudu v Táboře, č. j. Ck 18/27, Ck I 92/28 a Ck I 114/28 — ač obsah tohoto usnesení není předmětem soukromé obžaloby ani trestního řízení — pořádkové tresty podle §§ 86 a 200 c. ř. s., a že výroky těmi obžalovaný vinil křivě soukromého obžalobce Dr. Š-a z nepočetných a nemravných jednání, která ho mohla v obecném mínění v opovržení uvést. Toto odůvodnění jest jednak právně mylné, jednak nejen že není postačitelé, nýbrž jest tak nedostatečné, že jest za to míti, že rozsudek vlastně nemá důvodů. Uložení pořádkového trestu soudem civilním podle §§ 86 a 200 c. ř. s. není pro trestní soud předurčujícím, naopak jest trestní soud povinen samostatně zkoumat, zda jsou dány veškeré náležitosti přestupku proti bezpečnosti cti i po objektivní i po subjektivní stránce. Bylo proto povinností trestního soudu, by nezávisle na usnesení, jímž byly pro pozastavené výroky (věty) obžalovanému uloženy pořádkové tresty, podrobil zkoumání, zda výroky ty zakládají objektivní skutkovou podstatu zažalovaného přestupku proti bezpečnosti cti, a zda jest obžalovanému i subjektivní vina prokázána. Zejména v tomto směru bylo rozebírati a uvažovati otázku, zda obžalovaný jednal v mezích práv a povinností, jež mu ukládá ustanovení § 9 advok. řádu, či zda meze oprávnění toho překročil, a zda lze v pozastavených větech shledati překročení to nejen v objektivním, nýbrž i v subjektivním směru. Rozsudek prvního soudu neobsahuje v tom směru

žádné úvahy, žádné důvody a (nehledě k odvolání se na ony nálezy civilního soudu) žádná zjištění. Kromě toho jest poukázati k tomu, že se ona usnesení o pořádkovém trestu Ck 18/27 a Ck I 92/28 vůbec nevztahují na obvinění uvedená ve výroku rozsudku pod č. 2 a) a b), takže ohledně těchto bodů rozsudkového výroku neobsahuje odůvodnění rozsudku vůbec žádných důvodů, pomíjejíc je naprostým mlčením. Rozsudek odvolacího soudu spokojuje se s pouhým poukazem na »správné, stavu věci a zákonu odpovídající důvody prvního soudu«. Trpí tedy odvolací rozsudek týmiž vadami, jež byly shora vytknuty rozsudku soudu první stolice, a je nedostatek důvodů tím nápadnější, an obžalovaný v odvolání na vadnost prvního rozsudku v oněch směrech poukazoval. Oba rozsudky tedy vycházejí z nesprávného právního pojetí otázky viny při přestupku urážky na cti podle § 488 tr. zák. a nevyhovují předpisu § 270 čís. 5 tr. ř., jsouce stíženy důvodem zmatečnosti podle § 281 čís. 5 tr. ř. Bylo proto zmateční stížnosti, podané generální prokuraturou podle §§ 33 a 479 tr. ř. na záštitu zákona, podle § 292 tr. ř. vyhověti a uznati jak se stalo.

Čís. 3992.

Veřejnými úřady ve smyslu trestního zákona vůbec a podle čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863 zvlášť jsou jen úřady státní a obecní.

Okresní nemocenská pojišťovna není veřejným úřadem; jest však zákonem uznanou korporací ve smyslu §§ 78 a 492 tr. zák.

Pojem veřejného úřadu ve smyslu čl. V. zák. čís. 8/1863 nelze stotožňovati s úřednictvem tohoto úřadu; tak jako při urážce hromadných osob ve smyslu § 492 tr. zák. jest i tu zjistiti zvláštní okolnosti, poukazující k tomu, že útok na jednotlivce jest objektivně a subjektivně i útokem na celek a naopak.

(Rozh. ze dne 7. listopadu 1930, Zm II 198/30).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem okresního soudu trestního v Brně ze dne 7. května 1929, jakož i potvrzujícím jej rozsudkem krajského soudu trestního v Brně jako soudu odvolacího ze dne 10. října 1929, pokud byl jimi obžalovaný uznán vinným přestupkem proti bezpečnosti cti podle § 488 tr. zák. a čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863, spáchaným na Okresní nemocenské pojišťovně jakožto veřejném úřadě, byl porušen zákon v ustanovení čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863; tento výrok rozsudků obou stolic se zrušuje, v důsledku toho zrušuje se i výrok o trestu obžalovaného a výroky s ním související, a spisy se postupují okresnímu soudu trestnímu v Brně, by dále jednal